

Uchwała Nr 4200/II/155/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 8 października 2021 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Ujsolę kredytu długoterminowego w wysokości 400.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca   Bernadeta Dziedziak

Członkowie   Tadeusz Stawowczyk

                            Krystyna Zawiaślak

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Ujsolę** kredytu długoterminowego w kwocie 400.000 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Ujsolę została wydana na wniosek Wójta Gminy Nr RF.3051.1.2021 z dnia 17 września 2021 r. w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest uchwała Rady Gminy Ujsolę Nr XXIX/223/2021 z dnia 15 września 2021 r. w sprawie zaciągnięcia w 2021 r. kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów. Zgodnie z uchwałą kredyt zostanie zaciągnięty w wysokości 400.000 zł z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań z tytułu

wcześniej zaciągniętych kredytów. Zobowiązanie z tytułu kredytu sfinansowane zostanie z dochodów własnych budżetu Gminy Ujsoly lat 2022-2026. Zabezpieczeniem spłaty kredytu będzie weksel *in blanco* wraz z deklaracją wekslową. Zgodnie z wnioskiem Wójta Gminy kredyt spłacany będzie w następujących latach i kwotach:

- 2022 rok – 5.000,00 zł,
- 2023 rok – 5.000,00 zł,
- 2024 rok – 10.000,00 zł,
- 2025 rok – 100.000,00 zł,
- 2026 rok – 280.000,00 zł.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Ujsoly, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2021 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	26.011.615,33 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	2.360.923,45 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanego kredytu</i>	<i>w kwocie</i>	<i>400.000,00 zł,</i>
- <i>wolnych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>344.043,35 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach</i>	<i>w kwocie</i>	<i>1.575.799,55 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>41.080,55 zł,</i>
- wydatki ogółem	w kwocie	27.207.624,81 zł,
- rozchody ogółem	w kwocie	1.164.913,97 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>spłaty kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>1.164.913,97 zł.</i>

Uchwała budżetowa Gminy Ujsoły podjęta na 2021 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.) określa limit zobowiązań z tytułu kredytu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w wysokości 400.000 zł. Zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania wyczerpuje ustalony limit.

Budżet na 2021 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Uchwalona wieloletnia prognoza finansowa wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie od 2022 roku zasady, według której planowane wydatki bieżące nie są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 powyższej ustawy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Ujsoły jest uchwała Rady Gminy Ujsoły Nr XXIII/186/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ujsoły wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanego do zaciągnięcia kredytu, którego dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowego kredytu budżet Gminy mogą obciążyć spłaty wynikające z udzielonych poręczeń. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych rodzajów zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczeń wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 ustawy o finansach publicznych oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 tej ustawy wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2021-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy

o finansach publicznych. Z kolei począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.) oraz art. 79 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ujsoły wynika, że w latach 2021-2026, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami – zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące – nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te, po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych aktualnie wynoszą:

- w roku 2021 – 9,60%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,86%,
- w roku 2022 – 11,04%, przy dopuszczalnym wskaźniku 13,36%,
- w roku 2023 – 8,98%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,54%,
- w roku 2024 – 6,17%, przy dopuszczalnym wskaźniku 13,60%,
- w roku 2025 – 2,35%, przy dopuszczalnym wskaźniku 13,95%,
- w roku 2026 – 2,99%, przy dopuszczalnym wskaźniku 12,99%.

Skład zauważa, że na kształtowanie się relacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w myśl art. 244 ust. 1 tej ustawy, mają także wpływ przypadające do spłaty w tych samych latach budżetowych, kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę. Wykazane kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę, niekorzystające z wyłączeń ustawowych i przypadające do spłaty w latach 2021-2026 według danych z poz. 10.4 wieloletniej prognozy finansowej wynoszą 737.552,09 zł, natomiast potencjalne spłaty wynikające z udzielonych poręczeń na lata 2021-2026 wykazane w poz. 2.1.2 prognozy wynoszą 2.398.880,50 zł.

W okresie objętym wieloletnią prognozą finansową Gmina stosuje wyłączenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych w spłacie długu w 2021 roku. Z przepisu art. 243 ust. 4 ww. ustawy wynika, że w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 3 lub 3a, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, nie zostały

przekazane albo po ich przekazaniu został orzeczony ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, ani udzielać poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia obligatoryjnej relacji, uwzględniając w tej relacji kwotę zobowiązań związaną z nieprzekazanymi środkami lub środkami, w stosunku do których orzeczono zwrot, lub kwoty związanej z niespełnieniem warunków, o których mowa ust. 3 lub 3a art. 243 ustawy o finansach publicznych. Niezbędne zatem jest posiadanie przez Gminę stosownych umów o dofinansowanie i spełnienie innych warunków wyłączeń ustawowych.

Skład zwraca uwagę, że wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br. 1.370.208,88 zł. i była niższa od zaplanowanej do uzyskania w 2021 r. w wysokości 1.862.325,40 zł /różnica: 492.116,52 zł/, a ten parametr budżetu jest bardzo istotny dla kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Ponadto z problemem niezrealizowania nadwyżki operacyjnej na założonym poziomie Gmina Ujsoly borykała się także w latach poprzednich. Również niewykonanie dochodów ze sprzedaży majątku zaplanowanych w kwocie 100.000 zł może przyczynić się do pogorszenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Planowana w 2021 roku łączna kwota długu Gminy aktualnie stanowi 12,1 % jej planowanych dochodów budżetowych, jednak w obecnej sytuacji z uwagi na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19, wskazuje na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego, gdyż planowane do zaciągnięcia zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak